

Волинський національний університет ім. Лесі Українки
Бібліотека

**Товариство приятелів науки – осередок вивчення
історії Волині**

*Рекомендаційний бібліографічний список літератури
(до 90-річчя від часу створення товариства)*

Луцьк – 2025

УДК 94:908(477.82)(01)

Т 50

Товариство приятелів науки – осередок вивчення історії Волині [Електронний ресурс] : рекомендац. бібліогр. список літ. / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Бібліотека ; уклад. Л. Дейнека. – Електрон. текст. дані. – Луцьк, 2025. – 22 назви.

Висвітлюється діяльність Волинського товариства приятелів наук щодо виявлення, вивчення і збереження історико-культурних пам'яток Волині у міжвоєнний період.

Вагому роль у вивченні минулого Західної Волині, збереженні її культурної спадщини відіграли наукові та громадські установи, які здійснювали краєзнавчі дослідження для виявлення та охорони історико-культурних пам'яток. Науковим осередком польських вчених, які досліджували матеріальну й духовну культуру та природні багатства Волинського краю, було Волинське товариство приятелів наук, яке з'явилося у 1935 р. Головний офіс розміщувався у Луцьку, а відділи знаходилися у Рівному та Кременці.

Товариство стало ініціатором ряду науково-дослідницьких починань на Волині в таких напрямках, як археологія, архівознавство, етнографія, ентомологія, ботаніка і економіка. Волинське товариство приятелів наук працювало у царині популяризації знань про волинський регіон, зробило помітний вклад у дослідження й популяризацію історії та пам'яток Волинського краю. Припинило свою діяльність товариство у вересні 1939 р.

Рекомендовані джерела:

1. Бондаренко Г. Історичне краєзнавство. Кн. 1 : монографія / Г. Бондаренко. – Луцьк : РВВ «Вежа» ВДУ ім. Лесі Українки, 2003. – 248 с.
930.2(477.82)
Б 81
2. Будилівська Н. В. Наукові товариства Другої Речі Посполитої у дослідженні історії та пам'яток Волинського воєводства (1921–1939 рр.) / Н. В. Будилівська, Н. В. Кінд-Войтюк // Історичні студії Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки / [редкол.: В. К. Баран та ін.]. – Луцьк, 2010. – Вип. 4. – С. 84–89. – Бібліогр.: с. 89.
63.3(4УКР-4ВОЛ)я54
І-90
3. Булавіна С. Культурно-освітні організації Волині : Організаційно-правові засади і напрями діяльності (1921–1939) / С. Булавіна. – Львів : Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2015. – 284 с.
63.3(4УКР-9ВОЛ)
Б 90

4. Булавіна С. Правові основи діяльності українських громадських культурно-освітніх організацій та товариств Волині у 20–30 роках ХХ ст. / С. Булавіна // Історико-правовий часопис. – 2013. – № 2. – С. 23–29. – Бібліогр.: с. 28–29.
5. Гаврилюк О. Науково-громадські товариства Волинського воєводства як осередки пам'яткознавчої діяльності / О. Гаврилюк // Минуле і сучасне Волині та Полісся : Ковель і ковельчани в історії України та Волині : матеріали ХХІХ Всеукр. наук. іст.-краєзнав. конф., 5–6 груд. 2008 р. : наук. зб. / Волин. облдержадмін. ; [відп. за вип.: Г. В. Бондаренко, М. Є. Матвійчук.]. – Луцьк ; Ковель, 2008. – Вип. 29. – С. 250–255.

94(477.82)

М 62

6. Гаврилюк О. Пам'яткоохоронна діяльність волинських громадських товариств (1920-ті – 1980-ті рр.) / О. Гаврилюк // Краєзнавство. – 2015. – № 3/4. – С. 234–239.
7. Звіт про діяльність Волинського товариства приятелів наук за 1935–1937 роки // Історичне краєзнавство: монографія / Г. Бондаренко. – Луцьк, 2003. – Кн. 2. – С. 110–118.

930.2(477.82)

Б 81

8. Кінд-Войтюк Н. Волинське товариство приятелів науки у дослідженні історії та пам'яток Волинського воєводства (1935–1939 рр.) [Електронний ресурс] / Н. Кінд-Войтюк // Наукові записки / голов. ред. О. С. Булига. – Луцьк, 2011. – Вип. 9, ч. 2 : Історія Волинського краю. – С. 88–90. – Режим доступу: <https://www.istvolyn.info/post/218> (дата звернення: 02.01.2025). – Назва з екрана.
9. Кінд-Войтюк Н. Діяльність польського товариства приятелів науки в Луцьку у 1935–1939 рр. / Н. Кінд-Войтюк // Історія та сучасність Православ'я на Волині : матеріали V наук.-практ. конф., 11 листоп. 2014 р. / Укр. Православ. церква, Волин. єпархія, Волин. духов. семінарія. – Луцьк, 2014. – С. 173–176. – Бібліогр.: 15 назв.

86.372(4УКР-4ВОЛ)

I-90

10. Кінд-Войтюк Н. Діяльність Польського товариства приятелів науки напередодні Другої світової війни вивчення [Електронний ресурс] / Н. Кінд-Войтюк // Волинь і волиняни у Другій світовій війні : зб. наук. пр. за матеріалами I Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. подіям Другої світової війни на території Волин. обл. / упоряд. М. М. Кучерепа. – Луцьк, 2012. – С. 133–137. – Режим доступу: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/8815> (дата звернення: 02.01.2025). – Назва з екрана.
11. Кінд-Войтюк Н. В. Діяльність Волинського товариства краєзнавців і охорони пам'яток старовини та Волинського товариства друзів наук щодо виявлення, вивчення і збереження історико-культурних пам'яток Волині у міжвоєнний період / Н. Кінд-Войтюк // Наука і техніка сьогодні. – 2022. – № 10. – С. 247–257. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2022-10\(10\)-247-257](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2022-10(10)-247-257)
12. Кінд-Войтюк Н. Наукові товариства Другої Речі Посполитої у дослідженні історії та пам'яток Волинського воєводства (1921–1939 рр.) / Н. Кінд-Войтюк // Краєзнавство. – 2008. – № 1/4. – С. 22–27. – Бібліогр.: 30 назв.
13. Кінд-Войтюк Н. Наукові товариства м. Луцька у дослідженні історії та пам'яток Волинського воєводства (1921–1939 рр.) / Н. Кінд-Войтюк // Минуле і сучасне Волині та Полісся : Розвиток краєзнавства і краєзнавчої освіти на Волині : наук. зб. : матеріали Всеукр. наук. іст.-краєзнав. конф., присвяч. 25-річчю з часу створення Волин. обл. орг. Нац. спілки краєзнавців України, 20 листоп. 2014 р., м. Луцьк / Нац. спілка краєзнавців України [та ін] ; [відп. за вип.: Г. Бондаренко, А. Силюк]. – Луцьк, 2014. – Вип. 52. – С. 211–215. – Бібліогр.: с. 214–215.

930(477.82)

М 62

14. Кінд-Войтюк Н. В. Організація музейної та пам'яткоохоронної роботи на Західній Волині у 1920-х і 1930-х рр.: джерела з вивчення [Електронний ресурс] / Н. В. Кінд-Войтюк // Історія музейництва, пам'яткоохоронної справи, краєзнавства і туризму в Острозі та на Волині : наук. зб. – Острог, 2011. – Вип. 3. – С. 3–8. – Режим доступу: <https://www.istvolyn.info/storage/uploads/h9aons8P0HRjLqdm53eFtwbjYsAkf71FUojgFGuw.pdf> (дата звернення: 02.01.2025). – Назва з екрана.

15. Кінд-Войтюк Н. В. Товариство приятелів науки – осередок вивчення історії Волині (1935–1939 рр.) / Н. В. Кінд-Войтюк // Волинський музей : Історія і сучасність : наук. зб. : матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф., 18–19 трав. 2004 р., Луцьк – Колодяжне / Упр. культури Волин. облдержадмін. [та ін.] ; [редкол.: А. Силюк та ін.]. – Луцьк, 2004. – Вип. 3. – С. 77–79. – Бібліогр.: с. 79.

79.14(4УКР-4ВОЛ)

В 67

16. Кінд-Войтюк Н. В. Участь науково-громадських товариств Другої Речі Посполитої у дослідженні історії та пам'яток Волинського воєводства / Н. В. Кінд-Войтюк // Науковий вісник Волинського державного університету ім. Лесі Українки / Волин. держ. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2001. – № 5 : Історичні науки. – С. 136–140.

72(4УКР-4ВОЛ)

Н 34

17. Колекція документів на пергаменті Державного архіву Волинської області з фонду «Волинське товариство приятелів наук, м. Луцьк, Волинське воєводство» Ф. 312 [Електронний ресурс] // Державний архів Волинської області : сайт. – Режим доступу: https://volyn.archives.gov.ua/elekt_archives/kolekcia_dokum_pergament/ (дата звернення: 02.01.2025). – Назва з екрана.

18. Котис О. Що бачили на Волині туристи 100 років тому. Їхні поради [Електронний ресурс] / О. Котис // Волинські новини : сайт. – Режим доступу: <https://www.volynnews.com/news/all/shcho-bachyly-na-volyni-turysty-100-rokiv-tomu-khni-porady> (дата повідомлення: 18.06.2023. – дата звернення: 02.01.2025). – Назва з екрана. – Участь Волинського товариства приятелів наук у розвитку туристичного розвитку Волинського воєводства.
19. Кучерепа М. М. Громадські організації і товариства / М. М. Кучерепа, О. Н. Гаврилюк // Західне Полісся: історія та культура / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки ; [авт. кол.: Г. В. Бондаренко та ін.]. – Луцьк, 2012. – С. 411–430. – Бібліогр.: с. 426–430.

63.3(4УКР-4ВОЛ)

3-38

20. Машлай В. 80 років від часу створення Волинського товариства приятелів наук (1935) / В. Машлай // Календар знаменних і пам'ятних дат Волині на 2015 рік / [ред.-упоряд.: Є. І. Ковальчук, А. А. Понагайба]. – Луцьк, 2014. – С. 24–25.

63.3(4УКР-4ВОЛ)я2

К 17

21. Прокопчук В. С. Історичне краєзнавство у волинському воєводстві (1921–1939 рр.) [Електронний ресурс] / В. С. Прокопчук // Краєзнавство. – 2003. – № 1. – С. 33–41. – Режим доступу: http://history.org.ua/JournALL/kraj/kraj_2003_1/6.pdf (дата звернення: 02.01.2025). – Назва з екрана.
22. Ярмошик І. Основні напрямки історико-краєзнавчого вивчення Волині польськими науковцями в 1930-х роках [Електронний ресурс] / І. Ярмошик // Волинські історичні записки : зб. наук. пр. / Житомир. держ. ун-т ім. І. Франка. – Житомир, 2010. – Т. 4. – С. 37–46. – Режим доступу: <http://eprints.zu.edu.ua/4792/1/yarmoshik.pdf> (дата звернення: 02.01.2025). – Назва з екрана.